

Mihailo Kandić

DRAGAN ĐORĐEVIĆ, Skulptura

Maj 2005.

U srpskoj skulpturi narativna, "duhovita" plastika nije nastala početkom osamdesetih, sa beogradskom post-modernističkom naracijom u kojoj je anegdota/ironija bila prevashodni njen početak i kraj. Duhovita skulptura, u njenom najdoslednijem proizvođenju, delo je sjajnog beogradskog vajara Slavoljuba Čaje Radojčića koji je šezdesetih krenuo u svoju avanturu anegdotovanja forme u prostoru.

Čini se da iste nazore neguje i kragujevački vajar Dragan Đorđević. On je to pokazao i svojim prvom izložbom, pre nekoliko godina održanom u privatnoj galeriji—ateljeu u Kragujevcu grafičara Slobodana Bojovića. Tada je to bila zidna plastika, skulptura koja je bila sasvim u duhu one beogradske naracije, onih formi koje su imale osnovni zadatak da govore o banalnoj, prepoznatljivoj spoljašnosti ispod koje je prava suština, dok je funkcionalnost te forme

bila zanemarena. Tako su se tada mogli identifikovati pojedini muzički instrumenti koje je Đorđević "imitirao" u kontekstu prepoznatljivosti. No, oni su istovremeno bili mrtvi instrumenti, puka iluzija funkcionalnosti na koju su podsećali.

Skulptura koju Đorđević pokazuje u Modernoj galeriji ipak je drukčija od one narativne, sa prve izložbe. Potonja je manje direktna, manje čak i narativna u kontekstu prepoznatljivosti iako je zadržala svoju glagoljivost na koju je inače najosetljiviji pretežan broj posmatrača. Čini se da je Đorđević prihvatio pravilo da je pristupačno ono što je blisko, i on nudi različite delove stvarnosti, od slavine za vodu do nekih ipak apstraktnih formi, kao što je Predlog za spomenik žrtvama ratova, ali formi koje su asocijativne, tako da se ipak nešto u njima nazire što je dostupno prepoznavanju, poznato, iako u formama koje nisu funkcionalne, kao što su bile i na onoj prvoj izlobi.

Poređenje sa Čajom Radojčićem samo je uslovni refleks kritičara koji duhovitu, razigranu skulpturu beogradskog vajara identifikuje u dubljim, najdubljim slojevima njegove plastične forme. Kod Đorđevića je to duhovito razigravanje na nivou maskirane veselosti.